

происшествия на любезний ни приятелъ съученикъ Коце Григоровъ въ Пиротъ. Правителството ги уловило и на Доротей предало, изловиха ни и въ конака откараха. Особено моето писмо, което бѣше по точно и пространно, влад. го прочиташе на пашата дума по дума, превождаше, устремилъ распаленитѣ си очи, и чака послѣдната пресжда за наказанието ми. Обърна са паша къмъ мене и ме попита: „А иолъ, отъ коя си вѣра, народность и дѣ си са училъ и що си писалъ?“ Отговорих му: „Българинъ сжмъ, само въ тукашното училище учихъ, доклѣ имаше учителъ, а сега, като нѣма учителъ, отивамъ въ рурждией мектепъ, дано ми послужи за прехрана между другитѣ ми знания, и сжмъ писалъ всички по София случки“. Докаченъ владиката и гнѣвно му казва: „Паша ефенди! Него затвори, а дома му бастиши (обезкирай) и да видишъ въ тая сербесъ глава още какви тайни неща ще се откриятъ“. И тжй ме истеглиха двама заптии и ме затвориха въ най грозния занданъ при турцитѣ канли-катли, т. е. кървници, разбойници въ желѣза уковани, превъсходни диви зверове, ужасна мизерия и смрадъ отъ нечистота, въздухъ нечистъ и влаженъ. Ахъ, любезни читателю, не ща те отѣгчавамъ съ обширно описание това трептяще неволно и невинно въ зандана, непоносимо въ младините ми положение. Уви! и паднахъ, нъ ангелъ-утѣшителъ като че дойде и ми каза: „Не бой се. Напомни си Св. писание, за св. апостоли, колко мжки, гонения и тевници претеглиха за распространение християнството“. Тжй и азъ нека прѣтърпа до конца за свята народность. Когато ся посъвъзѣхъ, поглѣдувамъ горѣ една малка прозорка и долѣ до мене отъ забравенитѣ затворници Киро шапкарь и Георги Златна тенджера и са поутѣшихъ.

Нъ прѣзъ нощта друга по несносна неволя. Въ темнината появиха се и ме посѣтиха голѣмитѣ пжлхове и едри насѣкоми; не ме оставятъ ни минута да заспимъ и смукатъ ли ми, смукатъ немилостиво кръвта. Само една блага надежда ме храни, т. е. ще дойде време да се оценатъ тия мой мжки и страдания, нъ сжмъ горчиво излжганъ.

Кжщата ми била обезкирана по законенъ редъ, двама заптии, единъ мюзуринъ отъ мухакимето, единъ чиновникъ и единъ коджабашия. Нъ прозорливата ми и опитна по тая частъ майка всичко скутала, а оставила на масата само тедратки, преводъ отъ Телемаха на френски и други отъ грѣчки и маловажни нѣколко писма, които увили на пакетъ и отнесли за прѣгледъ на Абдула ефенди, който поразбираше отъ българско писмо. А анонимното писмо проводила съ едноокия Тодоръ бостанджията кжсно въ тжмнина да го предаде въ митрополията по адресъ до Доротей и да се не улови, което извършилъ и подалъ на сеизина му. И съдържание: „ако, владико святи, не се покаешъ и мжчишъ сънародницитѣ, знай и вѣрувай, че и на тоя свѣтъ и на будущия те чака казнъ, гласъ народенъ, гнѣвъ Божи“

Подиръ 2 дена бѣхъ отведенъ въ чаушката стая при другаретѣ си на прѣдварителенъ затворъ до конца на 28-й юний и лежахме 16, 17 дена. Най послѣ нашето освобождение стана по едно ненадѣйно съвпадение, ето какъ. Ненадѣйно изгърмѣха нѣколко топовни гърмежи около конака, стжклата отъ прозорцитѣ са почупиха и ние арестантитѣ са поплашихме, доклѣ са нау-